

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 155

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 12 Czerwca 1830 roku w Sobotę.

WIADOMOSCI HANDLOWE.

Gięda Warszawska dnia 11 Czerwca 1830 r.

Wexle.			Monety			Papiery.				
	żądano	placono		żądano	placono		żądano	placono		
Amszterdam 250 z. h.	2 mies.	—	—	Złoto Polskie za 100 zło.	—	—	Listy zastawne, (*)	97	20	
Berlin 100 tal.	2 mies.	592	15	Imperjaly ros.	—	—	Obligacje udziałowe po zł. 300	—	—	
Zkrot. ter.	—	—	—	Dukaty Hol. nowe i sztuka.	19	22	Assekuracje skarb:	—	—	
G.łańsk 100 tal.	2 mies.	—	—	ditto stare. ważne	—	—	Obligacje pragskie	—	—	
z krot. ter:	—	—	—	ditto na passir.	—	—	Dow. k. centr. likwidacyjnej.	—	—	
Hamburg, 300 Mk.	2 mies.	891	—	ditto austrjackie.	—	—	ditto ditto za zold.	36	35	
Lipsk 100 tal.	3 mies.	—	—	Frydrychsдоры	—	—	ditto ditto za inne.	—	—	
Londyn, 1 l. szter.	2 mies.	41	6	Pruski kurant	—	—	Zapisy drogowe.	—	—	
Moskwa 100 r. b.	1 mies.	—	—	ditto bilety kaszowe.	—	—	Obligac. ros. 6 od 100 w assyg.	—	—	
Petersburg ditto	1 mies.	—	—	Assygna Ros.	—	178	20	ditto ditto w srebrze.	—	—
Paryż, 300 fran.	2 mies.	—	—	Bilety bankowe aust. za 100f.R.	—	—	ditto 5 od 100 w srebrze.	—	—	
Wiedeń, 150 zł. reń.	2 mies.	618	—	Einlesung Szeiny ditto	—	—	ditto 5 od 100 w Hamb. Cert	—	—	
Wroclaw, 100 tal.	2 mies.	—	—				ditto ditto w Poz. Angl.	—	—	

(*) Nie licząc w to wartości wynoszącej kuponu Zł. 1 gr. 26 $\frac{1}{2}$

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KROLESTWO POLSKIE.

ROZKAZ DZIENNY DO WOJSKA POLSKIEGO.

W kwaterze głównej w Warszawie dnia 25 maja (6) czerwca 1830 r.

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

N. C. Jmć i król najtłaskawiej ozdobić raczył, orderem ś. Stanisława 4tej klasy, z bataljonu I weteranów czynnych, podporucznika Józefa Olszańskiego.

Stosownie do decyzji N. C. Jmć i króla. Wchodzi w służbę i umieszczony zostaje, w wojsku: Z wojska Pruskiego major hr. Stanisław Engeström, z przykomenderowaniem do jazdy.

Otrzymują urlopy, w gwardji: W pułku strzelców konnych, porucznik Łukaszewicz, na miesiąc 3 do Marienbad i Trenczyna. — W piechocie: Adjutant połowy przy jenerale piechoty hrabi Potockim, z pułku grenadierów gwardji, kapitan Soczyński, na miesiąc 3, do Karlsbad. — W jeździe: w pułku strzelców konnych N. Cesarzowej i Królowej Jmci N. 2, porucznik Madaliński na miesiąc 3, do Węgier. — W korpusie żandarmerji, podporucznik Kobylński, na miesiąc 3, do Marienbad i Töplitz. — W korpusie inwalidów i weteranów: podporucznik weteranów Zastyrzec, na miesiąc 2, do Szląska.

Wykreśleni zostają z kontrol: w korpusie artyllerji, z pół kompanji rakiетników pieszych, podporucznik Felix Dembiński, zmarły w dniu 12 (24) maja r. b. — W

korpusie inwalidów i weteranów: porucznik weteranów Franciszek Turski, zmarły w dniu 19 (31) maja r. b. Za nieprzyzwoite sprawowanie się, w bataljonie 3 weteranów czynnych, podporucznik Maciej Izbicki.

Naczelný wódz.

(podpisano) KONSTANTY W. X. R.

Zgodno z oryginałem. p. o. szefa sztabu głównego jenerał brygady, Siemiątkowski.

— *Urząd zakładu rządowo-górniczego machin na Solcu.* — Podaje do wiadomości, iż w biurze urzędu przy ulicy Xiążęcej pod Nro 3041, w dniu 15 b. m. i r. o godzinie 9 zrana odbędzie się in minus licytacja poczynając od summy złp. 11,933 gr. 10, na wystawienie muru ograniczać mającego podwórze zakładu od strony ulicy Smolnej, obejmować mającego łokci kubicznych 4755 $\frac{2}{5}$ i przykrycia go dachówką. Cegła przedsiębiorcy z zakładu rządowego dodaną zostanie. O warunkach szczegółowych na miejscu przekonać się można. — W Warszawie d. 9 czerwca 1830 roku. — Kontroller, Juszyński. Pisarz, J. Kossakowski.

— *Kommissja wdzstwa Krakowskiego.* — Z mocy re-skryptu kommissji rządowej przychodów i skarbu z dnia 22 maja r. b. Nr. 84585 (17109) i Nr 27965 (7120) podaje do powszechnej wiadomości, iż sprzedaż prebendy w Janikowicach, w obwodzie Miechowskim położonej, w terminie d. 15 czerwca r. b. odbyć się mającą, przez gazetę Dziennika powszechnego krajowego, Gazetę Warszawską i Polską, tudzież Gazetę Korrespondenta Warszawskiego

ogłoszona, wstrzymuje się. — Kielce dnia 4 czerwca 1830 r. Za prezesa, *Paprocki*. — Sekretarz jeneralny, *Zamojski*.

— *Uwiedomienie spadkowe*. — Po ś. p. Ignacym Chojnowskim współ-właścicielu dóbr ziemskich Bossewo część A, z przyległościami i przynależnościami, w powiecie i obwodzie Łomżyńskim, w dztwie Augustowskiem położonych, otworzył się spadek; celem przeto przepisania tytułu własności na imię spadkobierców, wyznacza się termin roczny z dniem 15 czerwca 1831 r. prekluzyjny dla wszystkich interessantów w Łomży w kancelarji ziemiańskiej przed podpisany rejentem. — Łomża dnia 28 maja 1830 r. — Wincenty *Klimontowicz*, R. K. Z. W. A.

— Do sklepu ubogich w domu Towarzystwa dobroczynności złożono do wyprzedania następujące wina: Reńskie z r. 1822 Rydesheimer, Markiebruner, Hochheimer but fl. 5; z r. 1825 Markiebruner Hochheimer but. fl. 4, Liebfraumileh po fl. 3 gr. 15, reńskie czerwone Asmanhäuser but. po fl. 4, Meinischer Ausbruch czerwone but. po fl. 4, st. Julien but. po fl. 3 gr. 10, Hermitage białe w butelkach z miejsca sprowadzone, pierwszy gatunek but. po fl. 13, drugi gatunek fl. 11. Wina węgierskie stołowe dobre but. fl. 3 gr. 15, maślacz wytrawiony z r. 1823 but. fl. 5, stare węgierskie but. fl. 10. Wszystkie powyżej wyrzeczone wina, oznaczone są pieczętką E. L.

Posiedzenie Sejmowe

Rapport ogólny Rady stanu.

(Dalszy ciąg.)

(Wydział wewnętrzny.)

B. Kunszta i przemysł.

Od ostatniego zdania sprawy w r. 1825 po koniec r. 1823 złożonego, w tym dziale administracji krajowej, następujący zrobiono postęp siłą funduszów przez wiekopomnej pamięci poprzednika Waszój Cesarsko-Królewskiej Mości na ten cel wskazanych. Fundusze te były następujące: w roku 1824 pobrano z skarbu publicznego na wzniesienie przemysłu w kraju sumę złp. 850,000, w r. 1825 wiekopomnej pamięci Cesarz i Król Alexander w odezwie ministra sekretarza stanu z d. 21 stycznia (2 lutego) 1825 objawił raczył swą wolą, aby nietylko w owym roku, ale i w następnych aż po koniec 1830 r. skarb publiczny wyliczał na ten cel podobne summy; pobrano więc w 1825 roku 850,000, w 1826 roku 850,000, w 1827 r. 850,000, w 1828 r. 850,000; razem sumę złp. 4,250,000. Z tego: na administrację, to jest: na opłatę urzędników i techników trudniących się rozkrzewieniem i pielęgnowaniem przemysłu rękodzielniczego w kraju, tudzież expdycją wyrobów tegoż przemysłu za granicę, wydano w miarę szerszenia się działań i na mocy etatów przez rząd zatwierdzonych, w roku 1824 złp. 33,533, w 1825 r. 45,200, w 1826 r. 56,700, w 1827 r. 63,400, w 1828 r. 62,800; razem złp. 261,633. — Potrącił sobie skarb publiczny za cło należne, jużto od wyrobów w jakich dozwolono fabrykantom z zagranicy majątki ich wprowadzić do kraju, jużto od materiałów na użytek fabryk sprowadzonych w latach od 1824 do 1828 inclusive sumę 939,503; odtrącając zatem od ogółu funduszów powyżej wykazanych sumę 1,201,736, pozostało na wzniesienie i zachęcenie prze-

mysłu rękodzielniczego w kraju złp. 3,048,864. — Z ogółu tych funduszów przez lata 1824 do 1828 włącznie, wydzielono zapomogi, dla przedsiębiorców znakomitszych zakładów rękodzielniczych; stawiano domy mieszkalne na pomieszczenie przybywających z zagranicy fabrykantów, budowano w osadach fabrycznych folusze, magle, blichy i t. p. zakłady, do przyrządzenia i wykończenia wyrobów potrzebne; udzielano zapomogi i zachęcenia pomniejszych fabrykantom, osiedlającym się w kraju, zakupowano za granicą wzorowe maszyny, dla przyswojenia ich za pomocą sprowadzonych mechaników przemysłowi krajowemu. — Przechodziłoby zakres niniejszego zdania sprawy poszczególne powyższych wydatków przytaczanie, z których rachunki corocznie izbie obrachunkowej są zdane, krótka atoli wzmianka o postępie znakomitszych zakładów fabrycznych, oraz wykazanie ogółowego postępu wszystkich rodzajów fabryk, usprawiedliwi Waszój Cesarsko-Królewskiej Mości użycie funduszów, jakie na ten cel przeznaczone zostały.

Wyroby z wełny. — Najwięcej zajmowały ciągłą baczność władzy opiekującej się przemysłem. Rękodzielnie tego rodzaju, wyrabiając materiał surowy, którego dostarcza obficie przemysł rolniczy w kraju, najrychlej zdołają odplacić się z ofiar poniesionych ku ich wzniesieniu i rozszerzeniu, choćby najrozciąglejszemu; wszakże usiłowania rządu w tej mierze pożądany odniosły skutek. Fabryka braci Repphan w Kaliszu, jedna z najdawniejszych, w ciągu tych lat znaczne poczyniła postępy. Własną zamożnością przedsiębiorców, wzniesiono trzy rozległe gmachy na przędzalnię, i appreturę urządzono w nabytym od rządu młynie o silnym i dostatecznym spadku wody, który ruch maszynom nadaje. — Fabryka pana Fidler w Opatówku, na którą przed ostatnim sejmem, zaczęto wznosić potrzebne budowle, w ciągu tych lat otrzymała całą ilość zapewnionego jej w sposobie pożyczki wsparcia w summie 180,000 złp. i zupełnie wykończoną została; dwie maszyny parowe, poruszają jej mechanizm, ma przędzalnią o 10 asortymentach, stosowną appreturę i zatrudnia 100 warsztatów do cienkich sukien. — Fabryka pana Adolfa Harrera w Sieradzu, w ciągu tych lat wielorakim uległa zmianom; zrazu doprowadzona do kresu, pierwiastkowym kontraktem zamierzonego, za pomocą wydzielonej przedsiębiorcy w latach 1824 i 1825 pożyczki w summie 150,000 złp., zgorzała. Później odbudowana, i do pierwotnego stanu z wynagrodzeń assekuracyjnych doprowadzona, gdy przez zniknięcie nieszczęściami przedsiębiorcy, dalej prowadzoną być nie mogła, rząd znalazł się w konieczności zupełnego jej nabycia doliczając do już danych pożyczek sumę 180,000 złp. następnie po upadku Harrera, odprzedano ją jego wierzycielom, którzy urządziwszy między sobą towarzystwo na akcje i zaliczone kapitały spłacają i wniesionym kapitałem obiegowym w summie 600,000 nowy temu zakładowi nadają popęd. — Fabryka p. Neuville w Wieluniu, otrzymała w tym przeciągu czasu 15,000 złp. nowej zapomogi, wszelako mimo tak szczupły zasiłek dorobkiem i własną zamożnością przedsiębiorcy, znaczne uczyniła postępy; wznosił p. Neuville nowy gmach fabryczny i urządził przędzalnię i część appretury, nad rzeką Wartą, na spadku wody w tym celu od rządu nabytu. — Przybył nowy zakład fabryczny w Kaliszu pod firmą Pohl et Comp., przedsiębiorcy bez żadnej zapomogi z fundu-

szów fabrycznych, jedynie przy pomocy pożyczki budowlowej z kasy miejskiej, wzniesli dwa wielkie dwupiętrowe gmachy i w nich założyli oprócz wyrabiania na własnych warsztatach, hurtowy handel sukien do Chin przeznaczonych. — W mieście Zgierzu województwa Mazowieckiego, powstał nowy zakład p. Wilhelma Zachert, któremu wydzielono zapomogi 60,000 złp., zakład ten równo z innymi przyczynił się znakomicie do przyswojenia temu miastu, i przyległym osadom fabrycznym Ozorkowa, Alexandrowa i Konstancy nowa, i handlu zagranicznego sukniem, i odbytu na wewnętrzną konsumpcję krajową. Ten odbył, któremu handel ustawiczny ruch nadał, sprawił: iż te osady województwa Mazowieckiego, zakwitły i w tym przeciągu czasu, do znacznej wzniosły się pomysłności, w czem miasto Zgierz niewątpliwie pierwsze zajmuje miejsce. — Osada fabryczna Tomaszów starankiem właściciela, wzniesiona w tych latach, nietylko co do zwiększenia się w niej ludności fabrycznej, ale i co do zakładów główniejszych znaczny uczyniła postęp. — W Rawie założyli bracia Gröhe przędzalnię na spadku wody na którą im 72,000 złp. zapomogi udzielono. — Zakład fabryczny cienkich sukien p. Lange w Przedborzu w województwie Sandomierskim zmieniał w tych latach właściciela, a pod nową firmą Hamann et Comp. otrzymawszy w miarę zaprowadzonych ulepszeń zapomogę w summie złp. 100,000, mieści się w rządzie pierwszych fabryk w kraju. — W roku 1827 spłonęła ogniem w Warszawie najznakomitsza fabryka sukien przez rząd założona, a p. Samuelowi Fränkel odprzezdana, nowym kontraktem na dniu 27 października tego samego roku, zawartym, który zyskał Najwyższe Waszje Cesarsko-Królewskiej Mości zatwierdzenie, niosąc ulgę dotkniętemu tą klęską przedsiębiorcy, wydzieleniem mu nowej zapomogi, w summie złp. 216,074, i umorzeniem summy, należności skarbowej za kupno piérawiakowe, jakiej assekuracja towarzystw ogniowych pokryć nie zdołały, zawarowano: wzniesienie nowej rękodzielni, 1,500,000 wartującej, która z końcem roku 1830 ma być w ruch wprowadzona. P. Samuel Fränkel założywszy tymczasową na gruzach pogorzalonego zakładu fabrykę w Warszawie, nabył od rządu dobra Szumlin w województwie Płockim, w których zakłada rękodzielnię stosownie do przyjętego obowiązku. — Fabrykę rządową kobierców w Warszawie sprzedano p. Janowi Geismer za sumę całej koszt wyłożony pokrywającą i kaucją zabezpieczoną. Zakład ten korzystając z wełny ordynaryjnej krajowej, dostarcza szczegółu, dogadzającego potrzebom ostrego klimatu, rozszerza się i pomnaża nowym równie użytecznym wyrobem kołder, bai, der, włóczki i różnych tkanin wełnianych. — Miano ciągłą baczność na Wołą Waszje Cesarsko-Królewskiej Mości, objawioną w odczynie ministra sekretarza stanu z dnia 17 stycznia 1826 roku, ażeby w województwach na prawym brzegu Wisły położonych ożywiać taki sam przemysł rękodzielniczy, jaki się polewym tej rzeki zaszczepił; liczne trudności stawały temu na przeszkodzie; wszelako, mimo że wskazane tąż wołą Waszje Cesarsko-Królewskiej Mości, na ten cel zwroty udzielanych fabrykantom pożyczek, dla ważniejszych wydatków, nie mogły być i dotąd nie są przez skarż ustąpięne, starano się z funduszy na początku wzmiankowanych, łożyć na wzniesienie fabryk w województwach Płockim i Augustowskim. Obrano na ten cel miasta z stolicą połą-

czone najdogodniej, i nad rzeką spławną Narew położone. Zakłady w Pułtusk, Ostrołęce i Łomży kosztowały dotąd 468,400 złp. są to przecież dopiero zawiązki starownego pielęgnowania wymagające, które czas, nawyknienie, wytrwałość, ustalić zdołają. — Do województwa Lubelskiego, trudniej było zachęcić wędrującą klasę mniejszych fabrykantów od strony xigzta Poznańskiego, do kraju przybywających, odstręczała ich od tego zbyteczna odległość, i ten wielki między już zakrzewionymi fabrykami przedział. Jest więc staraniem rządu, osiedlić tam jakiego znakomitego przedsiębiorcę, któryby już istniejące od dawna zawiązki fabryk sukiennych w tej części kraju ożywił; i stosowny na ten cel kapitał leży w pogotowiu. — Ten jest główniejszy obrot funduszy wydanych na wzniesienie lub zachęcenie tego rodzaju znakomitszych fabryk w kraju, nie wyszczególniają się tu wszakże, rozliczne wydatki, jakie poczyniono na budowę domów dla pomieszczenia przybywających fabrykantów z zagranicy, na urządzenie foluszów, farbierni, i t. p. do ulepszenia tej gałęzi przemysłu rękodzielniczego potrzebnych zakładów. Ogólny postęp, jaki co do wyrobów wełnianych, w latach niniejszym zdaniem sprawy objętych wykazać można, jest następujący. W roku 1823 było warsztatów do wyrobów wełnianych w całym kraju 3400, które wyrobiły sukna i innych wyrobów łokci 3,700,000. W roku 1828 naliczono warsztatów 5213, na których wyrobiono sukna i innych wyrobów wełnianych, łokci 7,286,574, a zatem do roku 1828, przybyło 1813 warsztatów, i wyrobów łokci 3,586,574. (Dalszy ciąg nastąpi).

— Dany był w Nro 153 G. P. projekt do ustawy sejmowej względem wzniesienia pomnika dla błogosławionej pamięci wskrzesiciela Polski; oto jest:

Obrachowanie

Zbliżone składki przeznaczonej na tenże pomnik.

Zróżła składki	Wysokość	Zasada opłaty składkowej	Wysokość składki	
			Szczegóły	Ogól
A. Dochody krajowe				
<i>I. Stałe.</i>				
1) Ofiara z dóbr duch. i maltań.	600,000	—		
2) „ „ „ ziemiańskich.	4,533,864	9		
3) „ „ „ donatarjuszków.	273,436	20		
4) „ „ „ z nowo przyby. przedm.	208,377	12	po 5 ofo	280,783 28
5) Podymne dawne i podwyż.				
a) Z miast				
i) I rzędu	353,201	27	po 15 ofo	
ii) II „	61,438	13	po 12 ofo	
iii) III „	200,167	4	po 9 ofo	
iv) IV „	357,908	8	po 6 ofo	
v) V „	102,726	17	po 4 ofo	103,951 3
b) Z wsi	3,672,359	5	po 2 ofo	73,447 5 458,182 6
<i>II. Niestale.</i>				
1) Clo wchodowe i konsumowe	9,677,296	15	3 1/2 ofo	322,576 17
2) Clo od wyrobów pol. w Rosji pobierane.	459,055	—	po 50 ofo	229,527 15 552,104 2
B. Płace urzęd. pensje emer.				
<i>I. Płace urzędników</i>				
1) Cywilnych	14,876,617	1	Stosownie do art. 4 projektu do ustawy sejmow.	316,073 2
2) Wojskowych.	8,475,347	26		212,420 —
3) Duchownych	657,831	4		22,530 21
4) Miejskich	1,600,466	25		24,143 26 575,167 19
<i>II. Pensje emerytalne.</i>				
1) Cywilne i szczegól. nagrod.	753,000	—		10,040 —
2) Wojskowe	1,100,000	—		14,666 20 24,706 20

Z e b r a n i e

A. Dochody krajowe

I Stałe	48,182 zł.	6 gr.
II Niestale	552,104 —	2 —

B. Płace urzędników i pensje emerytalne.

I Płace	575,167	— 19	—
II Pensje emer.	24,706	— 20	—
Ogół roczny	1,610,160	— 17	—

Powtórzenie.

	W jednym roku	w czterech latach
Rolnictwo (właści: i włości:)	458,182 zł. 6	1,832,728 zł. 24
Przemysł rękodziel. i handl.	552,104 — 2	2,208,416 — 8
Urzędnicy czynni i wysłużeni	599,874 — 9	2,399,497 — 6
Ogół zgodny	1,610,160 — 17	6,440,442 — 8

Wiadomości Warszawskie.

— Dnia onegdajszego zakończył życie po jednodniowej chorobie Józef Mędrzecki mecenas i deputowany na sejm kr. Polskiego.

— Ponieważ x. Chiarini zawiadomił przez pisma publiczne pana Sterna, (Nr 155 Dzien. Pow. kr. i Nr 152 G. P.), iż będzie go oczekiwał w miejscu przez niego przeznaczonem, a jeżeli to być nie może, natenczas w mieszkaniu własnem; możnaby przeto zapytać: czy p. Stern znajdując zamkniętym wskazany przez siebie do konferencji lokal, dopełnił umówionego stawienia, przybyciem na plac przed gmach, w którym się mieści tenże lokal? i czyli nie wypadło mu, jeżeli nie samemu osobiście to przynajmniej przez swoich asystentów przekonać się: azali x. Chi. i uproszeni znawcy znajdują się w mieszkaniu tego ostatniego, i wraze znalezienia ich tamże, korzystać z ich obecności? Że plac publiczny nie mógł być miejscem konferencji nie trzeba o tém i mówić; że lokal nie mógł mieć wpływu ani na stan rzeczy, ani na wyrok uproszonych sędziów, jest także rzeczą jasną. Góż więc wnosić z tego co się stało? Nie chcemy uprzedzać niczyjego sądu, ale nie wachamy się zwrócić uwagę x. Chiariniego, na radę którą mu dawał w Nre 150 G. P. przyjaciel poprawy Żydów.

ANGLJA. — Z Londynu, d. 30 maja. —

— Na posiedzeniu izby wyższej w dniu 26 maja, gdy hr. Aberdeen złożył papiery tyczące się Grecji, przemówił między innymi jak następuje. »Przez wzgląd na opłakany stan Grecji i usilne J. K. M. xięcia Leopolda Sasko-Koburskiego żądanie, zobowiązały się mocarstwa sprzymierzone wspierać Grecję pieniędzmi, aby xiężę był w stanie zaciągnąć i utrzymać wojsko. To wsparciem miało nastąpić w sposobie zaręczenia za pożyczkę przez rząd Grecki zaciągnąć się mianą. Rząd Angielski nim przyjął na siebie podobny obowiązek, był niezawodnie tego zdania, iż pretensje J. K. Mci były niesłuszne, i dlatego poczytał sobie za powinność oprzeć się takowym, tymbardziej, iż nie uważał się mocnym do wchodzenia w nowe obowiązki, potrzebami państwa nieusprawiedliwione. (Słuchajcie! słuchajcie!) Ale xiężę obstawał tak statecznie przy swoich żądaniach i dał rządowi jak najwyraźniej do zrozumienia: iż ma zamiar zrzec się przyjętego już dostojęstwa, w razie gdyby wszystkim żądaniom jego ściśle zadość nie uczyniono. Rząd widząc powolność sprzymierzeńców ku zaspokojeniu wymagań xiążęcia, i niechcąc się wystawiać

na przykrą odpowiedzialność, iż sam jeden był jedyną przyczyną zniweczenia skojarzonej na rzecz xiążęcia umowy, oświadczył się gotowym, lubo niechętnie zezwolić na żądania J. K. Mci. Lecz wtém znalazł xiężę nowe wymówki przyczyny i zeszedłgo piątku już późno wieczorem otrzymał rząd zawiadomienie ze strony xięcia, w którym zrzeka się tronu będącego aż dotąd celem jego zaszczytu. Nie chcę teraz wchodzić w powody tego postanowienia; lecz wkrótce będą panom przedstawione wszystkie okoliczności, jakie w tym względzie zaszły między xięciem i rządem. Szczerze ubolewam, nad nieprzyjemnością i zwłoką wynikającą z takiego postanowienia xięcia; tymczasem zaś miło mi jest zapewnić Wpanów, iż między zajmującymi się tą sprawą trzema mocarstwami, jak największa jedność panuje. Wszystkie podzielały jedno zdanie i doprowadziły je do wiadomego wypadku; dlatego mam też nadzieję, iż rząd przy ciągłym z sprzymierzonymi dobrém porozumieniu, zaspakajający w tym interesie osiągnięty wypadek. (Słuchajcie! słuchajcie!) — Lord Durham ganiał mocno ministrowi, że oskarża xięcia nie popierając skargi dowodami, a margr. Londouderry czynił ministrowi mnóstwo zapytań, na które tenże nie chciał teraz dać odpowiedzi. Resztę dokumentów przyrzekł minister złożyć w następującej piątek.

FRACJA. — Z Paryża, d. 29 maja. Wiadomo, że *Gazette* od czasu wstąpienia pana Peyronet do ministerjum, nie sprzyja ministrom. Z tego powodu jeden z dzienników zapytał ją: jaki jest właściwie cel do którego dąży? *Gazette* odpowiedziała że miała i ma zawsze na celu: »Większość royalistowska, połączoną ze zdaniem ministerjum, a zatem prawą monarchję w reprezentacyjnym składzie rządu.« — W więzieniu w Poissy zbuntowali się d. 25 więźniowie przeciwko tym więźniom, którzy w izbach roboczych jako dozorcowie i w biurach więzienia użyci byli. Tych ostatnich, między którymi był także pan Fontan znany pisarz dramatyczny, musiano zamknąć przed wściekłością poburzonych. Zandarmerja i oddział inwalidów przywrócili porządek. Burzycieli pod sąd oddano. — U xięcia Polignac zbierają się bawiący tu dyplomaci na konferencje, które jak słychać tyczą się Algieru. — Wszystkie dzienniki liberalne przepowiadają pomyslnie dla ich stronictwa wybory, i przepelnione są odezwaniami, tudzież ostrzeżeniami różnego rodzaju do wyborców. — Ostatnie listy, które tu odebrano z Madrytu, mówią że względem prowincji Biskajskich nic jeszcze stanowczego nie postanowiono, i zdaje się że rząd pragnie w dobry sposób i bez użycia siły, zamiary swoje przywieść do skutku. Do Hawanny nadeszły niepomyślne wiadomości. — Nowa organizacja wojska, ma nastąpić już od d. 1 lipca r. b. Pomiędzy polepszeniami, które przez nowy ten systemat do skutku przywieść zamysłają, liczą i podwyższenie pensji oficerów niższych od stopnia kapitana, które w porównaniu z pensjami oficerów innych narodów, są obecnie bardzo niskie. Organizacja ta jest już podobno wygotowaną i oczekuje potwierdzenia królewskiego.

WIDOWISKA W STOLICY.

TEAR NARODOWY. — *Włoszka w Algierze.*

— *Kommissja województwa Krakowskiego.* — W dopełnieniu reskryptu Kommissji rządowej przychodów i skarbu z dnia 5 b. m. i r. Nro 19,492 (4218) z powodu zadłużenia się dotychczasowego wieczystego posiadacza wojskostwa Okradzianowa w obwodzie Olkuskim położonego, w opłaceniu skarbowi kanonu kontraktem wieczystym zapełnionego, kommissja wojewódzka ogłaszając sprzedaż prawa wieczystej dzierżawy przez publiczną licytację, do której termin na dzień piętnasty czerwca r. b. oznacza, z tem oraz zawiadomieniem, iż wydzierżawienie to dopełniać się będzie wedle zasad kontraktu dotychczasowemu wieczystemu dzierżawcy służącego, jaki obejmuje następnę szczegółne dla skarbu obowiązki, iż dzierżawca winien będzie opłacać rocznego kanonu prócz podatków sumę złp. 1650. Summa zaś pro pretio fisci, czyli wkupne stanowi się z opłaty czteroletniego kanonu, wynosząca złp. 6600. Realność powyższa zawiera w sobie gruntu ornego morgów 47, przętów 91, łąk na których się zwykle zbiera siana fur 21, ogrodów morg. 5, przętów 159; budowle mieszkalne i gospodarskie po większej części, murowane w odpowiadającej potrzebie ilości, przylém włóścianie należący do tej realności pełnią rocznie 758 dni pieszych, oraz młyn czynić winien czynszu rocznego złp. 300.

Co do reszty warunków kontraktu wieczysto-dzierżawnego, takowe każdego czasu w sekcji dóbr przy kommissji tutejszej będącej, przejrzane być mogą. Każdy zaś przystępujący do licytacji oprócz przepisanej do dzierżawy dobr rządowych kwalifikacji, złożyć winien na vadium sumę złp. 1650 wyrównyującą jednorocznemu kanonowi, a utrzymujący się przy kupnie dzierżawy wieczystej zdwoi taką. — Kielce dnia 14 maja 1830 r. — Rada stanu prezes, *Wielogłowski.* — Sekretarz jeneralny, *Zamojski.*

— *Kommissja wództwa Mazowieckiego.* — Na mocy reskryptu Kommissji rządowej przychodów i skarbu z d. 20 stycznia r. b. Nr. $\frac{2207}{427}$ gruntującego się na dekrete N. Pana w Odessie pod d. 19 sierpnia 1828 r. zapadłym, podaje do wiadomości publicznej, iż dobra Ambrożew w ekonomji Brysk obwodzie Łęczyckim położone, składające się z folwarku i wsi Ambrożewa oraz wsi Kosmy są do nabycia z wolnej ręki.

Każdy przeto chęć kupna mający, deklaracja w tej mierze podać zechce albo do Kommissji rządowej przychodów i skarbu, albo do Kommissji wdzkiej, posiedzenia swe przy ulicy Przejazd w domu rządowym Nr 646 odbywającej.

Warunki kupna i przedaży ogłoszone są przez pisma publiczne, mianowicie: w Dzien. Powszechnym krajowym pod Nr. 52, 53 i 54; w Gazecie Polskiej Nr 54, 72 i 73; Gazecie Warszawskiej Nr 52 i w Gazecie Korrespondenta, oraz w Dzienniku wdzkim. — Warszawa d. 12 maja 1830 r. — Rada stanu prezes, *Rembeliński.* — Sekr. jlny, *Filipecki.*

— *Kommissja wództwa Mazowieckiego.* — Na mocy reskryptu Kommissji rządowej przychodów i skarbu z d. 20 stycznia r. b. Nr $\frac{2207}{427}$ gruntującego się na dekrete N. Pana w Odessie pod d. 19 sierpnia 1828 r. zapadłym, podaje do publicznej wiadomości, iż dobra Mentlew w ekono-

mji Brysk obwodzie Łęczyckim położone, składające się z folwarku i wsi Mentlew są do nabycia z wolnej ręki.

Każdy przeto chęć kupna mający deklaracją w tej mierze podać zechce, albo do kommissji rządowej przychodów i skarbu, albo do kommissji wdzkiej posiedzenia swe przy ulicy Przejazd w domu rządowym Nr 646 odbywającej.

Warunki kupna i sprzedaży ogłoszone są przez pisma publiczne, mianowicie: w Dzienniku powszechnym krajowym pod Nr. 70, 71 i 73; w Gazecie Polskiej Nr 112, 113 i 114; w Gazecie Warszawskiej Nr 74 i w Gazecie Korrespondenta oraz w Dzienniku wdzkim. — Warszawa dnia 17 maja 1830 r. — Rada stanu prezes, *Rembeliński.* — Sekr. jlny, *Filipecki.*

— *Kommissja województwa Mazowieckiego.* — Podaje niniejszem do wiadomości publicznej, że dobra rządowe Chorzęcin i Świńsk w obwodzie Rawskim położone, są do nabycia z wolnej ręki pod warunkami jakie w pismach publicznych, mianowicie: w Dzienniku Powszechnym krajowym Nro 95, 96 i 99, w Gazecie Warszawskiej Nro 105, oraz w Gazecie Polskiej i Korrespondenta ogłoszonymi zostały; żądający nabycia dóbr takowych, mogą być do kommissji wojewódzkiej, bądź do kommissji rządowej przychodów i skarbu swoją w tej mierze podać deklarację. — W Warszawie dnia 2 czerwca 1830 roku. Rada stanu prezes, *R. Rembeliński.* Sekr. jener. *Filipecki.*

— *Kommissja województwa Mazowieckiego.* — W wykonaniu rozporządzenia kommissji rządowej przychodów i skarbu daty 21 kwietnia r. b. Ner $\frac{80015}{17886}$ $\frac{95154}{18563}$ gruntującego się na dekrete Najjaśniejszego Pana w Odessie pod d. 19 sierpnia 1828 r. zapadłym, podaje do publicznej wiadomości, iż w birze kommissji wkiej przy ulicy Przejazd w domu rządowym Ner 646 na pierwszym piętrowym sali sesyjnalnej, odbywać się będzie publiczna licytacja na sprzedaż dóbr rządowych: — 1) Szubska w ekonomji Mazew obwodzie Gostyńskim; — 2) Romartów w tej samej ekonomji obwodzie Łęczyckim położonych, a składających się: — Ad 1) Z folwarku i wsi Szubsk mały, z folwarku i wsi Luboradz i wsi Szubsk wielki z lasem; Ad 2) z folwarku i wsi Romartów.

Licytacja zczynać się będzie od summy: — Ad 1) zł. 55,994 gr. 28. — Ad 2) zł. 39,005 gr. 9, włącznie już z procentem amortyzacyjnym towarzystwu kredytowemu opłaconym za lat 5 w kwocie: — Ad 1) zł. 1040 gr. 8 — Ad 2) zł. 1543 gr. 29.

Oprócz postąpionej na licytacji summy, obowiązany będzie plus-licytant opłacać skarbowi w dwóch ratach. — Ad 1) zł. 2747 gr. 22. — Ad 2) zł. 1873 gr. 1, kanonu rocznego, z wolnością wszakże spłacenia takowego monetą brzeżącą; nadto oprócz podatków i ciężarów do tych dóbr przywiązanych, opłacać się także będzie, nowo ustanowiony poletek ofiary w ilości: — Ad 1) zł. 126 gr. 20. Ad 2) zł. 237 gr. 8.

Przejmie plus-licytant pożyczkę od towarzystwa kredytowego ziemskiego w summie: — Ad 1) zł. 9500. — Ad 2) zł. 14,100 przez skarb zaciągnioną, od której przez następne dwadzieścia cztery lata, wnosić będzie do kassy

trgoż towarzystwa prawem sejmowym zd 13. czerwca 1825 r. ustanowioną opłatę.

Każdy przystępujący do licytacji winien złożyć wadium: — Ad 1) zł. 5875 gr. 14. — Ad 2) zł. 4310 gr. 3, w srebrze albo w listach zastawnych, nadto utrzymujący się przy licytacji obowiązany będzie zaraz złożyć drugą podobną ilość: — Ad 1) zł. 5875 gr. 14. — Ad 2) zł. 4310 gr. 3.

Termina do licytacji poczynać się mającej od godziny 11tej, zrana przynajmniej komisja wdzka: — Ad 1) na dzień 19 sierpnia r. b. — Ad 2) na dzień 26 sierpnia roku tegoż.

O wszystkich innych prócz powyższych warunkach licytacyjnych, każdy chcąc kupna mający, poważnie wiadomości, w biurze komisji wdzkiej, gdzie nawet warunki kupna, wraz z tabelką źródła intraty wykazującą, przywchodzie do sali sessionalnej wywieszona będą.

Wolno jest każdemu chęć licytowania mającemu o stanie obecnym dóbr na gruncie przekonać się, w którym to celu zgłosić się należy do miejscowego naddzierżawcy. — W Warszawie dnia 11 maja 1830 roku. — Radca stanu prezes, *Rembieliński*. — Sekretarz generalny, *Filipecki*.

— *Komisja wdzka Mazowieckiego*. — W wykonaniu rozporządzenia Komisji rządowej przychodów i skarbu z d. 20 stycznia r. b. Nr. 2299 (429) z r. 1830 wydanego, gruntującego się na dekrete N. Pana w Odessie pod dniem 19 (31) sierpnia 1828 r. zapadłym, podaje do publicznej wiadomości, iż dobra rządowe Skrzany, w obwodzie Gostyńskim, ekonomji tegoż nazwiska położone, składające się z wsi Skrzany, osady Skrzańska, z wsi Nowa-wieś z folwarku Skrzany, propinacji w obrębie tychże dóbr, wiatraku w Skrzanach, tudzież lasu, z powodu bezskutecznie spełzłej na dniu dzisiejszym licytacji, sprzedane być mogą, a zatem każdy życzący nabydź takowe, może być wprost do Komisji rządowej przychodów i skarbu, lub też do biura komisji wdzkiej w domu pod liczbą 646 przy ulicy Przejazd posiedzenia swe odbywającej, podać stosowną deklarację; warunki pod jakimi dobra te nabyte być mogą są domieszczone w N. 44, 46, 47 Dziennika powszechnego krajowego, N. 39, 40 i 41 Gazety Polskiej, N. 50 Gazety Warszawskiej, Korrespondenta, tudzież N. 730 Dziennika wdzkiego, tudzież i w Dziennikach urzędowych innych wdz, każdego dnia wyjąwszy święta od 8 rano d. 4 z południa w biurze komisji wdzkiej przejrane być mogą. — Warszawa dnia 6 maja 1830 r. — Radca stanu prezes, *Rembieliński*. — Sekr. jlny, *Filipecki*.

— *Komisja województwa Augustowskiego*. — Z powodu że przeznaczone terminy przez komisją wojewódzką w obwieszczeniu daty 16 stycznia r. b. Nr. $\frac{2}{3} \frac{2}{3} \frac{2}{3}$ z r. 30 i daty 23 lutego r. b. Nr. $\frac{3}{2} \frac{2}{3} \frac{1}{7}$ wyrażone, na wydzierżawienie trzyletnie dóbr Motule, pożądanego skutku nie odniosło, zatem stosując się do reskryptu komisji rządowej, przy. i skarbu daty 11 maja r. b. Nr. $\frac{4}{6} \frac{1}{3} \frac{2}{7}$, uwadżania interessowane osoby, że trzeci termin do wydzierżawienia dóbr dziedzicznych Motule na lata 1830 $\frac{3}{3}$ xięciu Puzyńie za różne należności skarbowe zajętych, za sumnę roczną zł 6000 exclusive wszelkich podatków skar-

bowych, przez dzierżawcę bez wynagrodzenia opłacać się mających. Składających się z folwarku Motule i Muła Przerosł z gruntów Morsztynawizna, z wsiow i dóbr Motule, Przystoynie Muła Przerosł Axamitawizna, z propinacji w tychże wsiach i karczmy w mieście Filipowie, z rybobustwa, z dochodu cegelni i z młyna w Filipowie, i Motulach na dzień 15 czerwca r. b. przeznaczony został. Licytacja więc na dzierżawę rzeczonych dóbr, odbywać się będzie w terminie wyrażonym, w biurze komisji wojewódzkiej od godziny 9 zrana do godziny 3iej z południa, warunki dotychczasowego kontraktu, które do lat następnych służyć będą, w biurze komisji wojewódzkiej a mianowicie sekcji ekonomicznej każdemu z pretendentów i każdego czasu przeczytane być mogą. Przystępujący do licytacji zaopatrzony być winien:

a) W wadium $\frac{1}{4}$ część rocznej dzierżawie inclusive podatku wyrównywające, w summie zł. 2125.

b) W świadectwa od komisarza właściwego obwodu uzyskać się powinno, kwalifikacją postanowieniem xięcia Namiesznika królewskiego w dniu 24 stycznia 1818 roku zapadłym, przepisane, udowodniające. — W Suwałkach, d. 22 maja 1830 roku. — Prezes *Mostowski*. — Sekretarz *Tomicki*.

— *Komisja województwa Augustowskiego*. — Ponieważ już ogłoszona na dzień 31 marca r. b. licytacja do kupna dóbr Ucnik w ekonomji Łomża położonych, bezskutecznie spełzła, przeto komisja wojewódzka wskutek reskryptu komisji rządowej z dnia 19 kwietnia r. b. Nr. 24,929, podaje do wiadomości publicznej, iż dobra te na teraz za ugodą z wolnej ręki kupionemi być mogą. Warunki pod jakimi kupno i sprzedaż nastąpić może, ogłoszone są w Dzienniku Powszechnym rządowym pod d. Nr. — W Gazecie Warszawskiej pod dniem 19 lutego r. b. Nr. 48. — W Gazecie Polskiej pod dniem 13 lutego r. b. Nr. 41. — W Gazecie Korrespondenta Warszawskiego pod dniem 27 lutego r. b. Nr. 49, i w Dzienniku Wojewódzkim pod dniem 27 lutego r. b. Nr. 9. Chcący więc wejść w układy o takowe kupno, mogą być do komisji wojewódzkiej, być wprost do komisji rządowej przychodów i skarbu, przed dniem 3 lipca 1830 jako terminie prekluzyjnym, zgłosić się i swoją podać deklarację. — W Suwałkach d. 3 maja 1830 r. — Prezes *Mostowski*. — Sekretarz generalny *Tomicki*.

— *Urząd muncypalny miasta stołecznego Warszawy*. W miesiącu listopadzie roku zeszłego znalezione zostały dwa koła małe okute z osi, zaś w miesiącu marcu r. b. odebrano osobie podejrzanej sznur do wieszania bielizny stłużący, a w miesiącu kwietniu tegoż roku fermuar podługowaty złoty, w środku którego włosy znajdują się, a na wierzchu emalja wyobrażająca drzewka; gdy dotąd właściciele wspomnianych rzeczy nie są wiadomi, przeto urząd muncypalny wzywa ich, aby z dowodami pa odebranie swojej własności najdalej w ciągu miesiąca jednego zgłosili się, gdyż w przeciwnym razie z takowemi wedle prawa postąpionem będzie. — W Warszawie dnia 28 maja 1830 r. — Vice-prezydent, *Lubowidzki*. Za sekretarza generalnego, *Wiernicki*.